

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.
Ček rač. št. 11.959.

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Stane mesečno 20 Din,
za inozemstvo 30 Din.

Oglasi: prostor 1×87 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Letnik V., šte. 35.
Četrtkova številka »Napreja«
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetско-delavske zveze.

Stane letno 48 Din, — mesečno 4 Din.

Ročni in duševni delavci vseh dežel, združite se!

Tak je bil klic našega učitelja Karla Mar-
ksa in danes ga ponavljamo predvsem trboveljskemu
poduradniškemu stanu in predelavcem. Javno vam
kliče na vašo gluha ušesa: Zdravite se in sledi-
te Marksove klicu, kajti že je 12. ura za vas
in vaše družine, kakor tudi za celokupno delavstvo
posebno rudniško v kraljevini SHS.

Rudarji, vi veste, da smo popolnoma prepuš-
čeni svoji lastni moči in solidarnosti. Vlada podpira
danes velekapitalistično Trboveljsko družbo. Prvi
dokaz temu je prepoved, ki jo je s 1. avgustom iz-
dala celjsko okrajno glavarstvo in se nanaša na
vsa javna zborovanja v celjskem okraju, kjer so
rudniški revirji. Dotaknjen je s to prepovedjo celo
5 kilometrov široki pas krškega glavarstva ob sav-
ski meji. Vse to je oblast storila z namenom, da
vam, rudarji, prepreči vsako javno sodbo na tribuni
svobodnega govora, da vam prepreči svobodne po-
govore in dogovore, tiče se vašega bednega
položaja.

Drug dokaz moje trditve podaja družba sama
v svojih letakih, kjer izrecno pravi, da ni treba od
intervencij ministrstev pričakovati prav nobenega
uspeha. Zakaj neki ne? Odgovor je enostaven: Druž-
ba v objemu z ministrstvom za šume in rudo želi,
da rudniško delavstvo ponižno pade pred njo na kolena
brez kolektivne pogodbe. Ta zlobna nakana se brez-
pogojno ne sme posrečiti niti družbi niti vladi!
Razredno zavezne delavske organizacije v Sloveniji
nimajo niti skromnega zastopstva v narodni skup-
ščini.* Nasprotno so pa v njej številno zastopane
buržajske stranke, katere baš v tem gigantskem boju
jako odkrito kažejo, da nimajo niti najmanjšega
smisla, nuditi sploh kakšno pomoč obstoju rudniš-
kega proletariata v Sloveniji. Vendar vporablja
stavko v svoje politične spletke, hoteč doseči s tem
uspehe in kvocienete v svojih strankah. Med delav-
stvo pošiljajo svoje agente, lepše rečeno mešetarje,
ki moledujejo med njim za zaupanje s pretvezo, da
jim brez tega zaupanja ni mogoče posredovati, ne
stori pa ne ena ne druga stranka za delavstvo nič.

Ti, delavstvo, pa čakaj! Trboveljsko delavstvo.
mnogo zla si že prestalo, toda izkušenj si imelo še
malo, izrecno premalo. Danes preti pogin celokup-
nim družinam v Trbovljah in sosednih revirjih.

Trboveljska družba v mnogobrojnih letakih
podaja pred javnost slike: kakšno veličastno živ-
ljenje živi delavstvo v njenih obratovališčih.

Premogokopno družbino vodstvo se že danes
poslužuje najskrajnejših in najpodlejših sredstev, da
preplasi stavkajoče delavstvo. Po pošti pošilja služ-
bene odpovedi posameznikom, njihove delavske
knjižice pa pošilja na pristojne občine. Ti, izmozgani
rudar, ki si garal trboveljski družbi 10, 20, 30 in
več let, sedaj je napočil čas, da greš s trebihom
za kruhom po svetu. Zato, ker nočeš biti več pes
in hočeš živeti človeka dostojno življenje!

Končno moram vendar vprašati vas, sotrpine
trboveljske rudnika: Ali bi bilo mogoče kaj take-
ga, če bi trboveljska družba že z vsega početka ne
bila računala na izdajstvo in klečeplaztvo nekaterih
elementov? Družba je že v mirnem času vzgojevala
takšne elemente, ker jih je obdarjala z nagradami,
z Judeževimi srebrniki. Družba je vzgojila kleče-
plazljiv in egoistični instinkt v mesečarjih in predel-
avcih, ker ti lahko pozabijo na vsako solidarnost
s svojimi sotrpini. V odločilnem trenutku niso
imeli toliko čuta poštenosti, da bi družbi odločno
odgovorili: Do tukaj, dalje pa ne!

Sedaj, ko se bori delavstvo za obstoj svojih
družin, ne bomo proizvajali produktivnih del, katera
niso naši uporabi namenjena. S tem, da je pazniški
in predelavski stan v korist družbi padel delavstvu
za vrat in zlomil stavko, si je nadal krinko izdaj-
stva na obraz. Vendar še danes apeliramo na vse
tiste delavce-rudarje, ki so se predčasno podali na

*To bi nam pa tudi malo pomagalo, ker je
človek vendar krvav pod kožo in bi podlegel zape-
ljivim vabam v temne zločine zavite skupščinske
večine. Op. ur.

robot družbi, da je že 12. ura, naj popravijo svojo
zmoto. Le s slogom in zaupanjem na svojo lastno
pomoč smemo upati na boljšo bodočnost. To spo-
znanje naj si pridobi ne samo vse rudniško delav-
stvo, temveč tudi poduradniki in predelavci.

Z dobrim srcem še kličevo zavedni delavci
danes tem zapeljanim stavkokazom: Popravite svoj
greh, da ne bo padlo na vas in vaše potomce pro-
kletstvo sotrpinov!

Zavedni delavec iz Trbovelj.

Idealizem klerikalcev.

Katoliški shod ni poskušal rešiti velika so-
dobna vprašanja z iskanjem resnice, ki je po
mnenju vseh poštenih in pametnih ljudi še vedno
najbolj idealna, čeprav jo „idealistični“ demagogi
postavljajo v nič, češ da absolutne resnice ni, da
relativna resnica ni nič vredna in da je torej boj
za resnico nepotreben.

Pač pa je katoliški shod poskusil materialis-
tično zlorabiti ideje, ki gibljejo svet. Ne samo idejo
socializma sploh, ampak tudi v podrobnem je po-
skusil uveljaviti pametne razloge (materializem)
proti idealnim svetostim (idealizem). Tako na pr.
je nastopil proti alkoholizmu in se obregnil ob
tiste, ki zagovarjajo alkohol, češ da govori zanj
Sv. pismo. Velik napredek bi bil to, če bi res zma-
gala pamet nad Sv. pismom. Toda bila je le de-
magogija! Da pridobi pametnejši na svojo stran,
zato je bil shod proti alkoholu; da pa ostanejo pri
klerikalcih tudi neumni (pijanci in pijančki), zato
se ni upal govoriti za abstinenco; in da ostanejo
prijatelji klerikalcev tudi tisti, ki imajo od alkohola
dobiček, zato „bo treba poskrbeti za izvoz vina“.
To se pravi, naši pobožni od sv. duha navdahnje-
ni preroki hočejo rešiti od alkohola Slovence, zato
pa v njem potopiti druge narode. Lepa morala,
kaj? Laški klerikalci so prav taki in efekt te kle-
rikalne politike in morale je, da pljejo Slovenci
laški petijot, Lahi pa našega, izvoznicarji in drugi
kapitalisti se pa smejejo, kajti tak način protialko-
holnega boja ne bo nikdar ubil pijančevanja, ki je
največji sovražnik človeške pameti, ampak bo še
bolj poneumnil delavno ljudstvo vsega sveta, da
bo še dalje tlačnilo svetim in nesvetim kapitalistom.

Pametni poštenjaki nič ne kokerirajo z neum-
nostjo. Če ste spoznali, da je alkoholizem greh,
odrecite se ga! Če ne zaradi lastne pameti, pa za-
radi Jezusa, ki vam je ukazal: „Odreži si prst, ki
te pohujšuje!“ Prst, ki je potreben! Vi pa se ne
marate odreči alkoholu, ki ni prav nič potreben,
ampak samo škodljiv. Ta škodljiv in pohujšljiv
greh čuvate kakor oko v glavi. Še bolj nego oko
v glavi čuvate nad vinom in ga spravljate v zvezo
z najvišjimi ideali, čeprav vam je Jezus ukazal iz-
dreti tudi oko, če vas pohujšuje. Lažete, če trdite,
da delate v duhu Jezusovem. Zato pojdejo z vami
samo tisti, ki imajo korist od teh laži, in tisti, ki
niso zmožni te laži izpregledati.

Na katoliškem shodu so se izjavili tudi za
socializacijo. pomislite vendar, kako neznansko na-
predujejo! In govori se, da so bili tudi delavci
zraven in da so živahno ploskali! Mi smo pa se-
veda od hudiča obsedeni in zato neznansko hu-
dobni, zato vprašamo, če so bili tudi viničarji tam.
Da so Pollakovi delavci vsi ploskali, to že veru-
jemo, kajti ti imajo tovarno že v rokah takorekoč,
samo ključ do nje ima sv. Peter in jim jo bo od-
prl obenem z nebeškim kraljestvom. Ampak vini-
čarji in drugi delavci, ki so si po zakonu o agrarni
reformi že v mislih razdelili zemljo, ponekod so jo
že tudi za sebe obdelovali, potem je pa sv. Duh
razsvetlil škofo, da so šli zborovat proti najponiž-
nejši socializaciji, proti agrarni reformi... in da-
nes dela viničar in njegova žena in otroci po 16
ur na dan v vinici svojega duhovnega gospoda in
ves dan zaslužijo vsi skupaj manj, nego njih gos-
pod v pol ure.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti, da so imeli
ves čas shoda kar naprej v ustih Jezusa, ki je od-
ločno povedal, da je vera brez del mrtva. Še več
— tudi sami so govorili, da je treba vse soditi
samo po delih. Ploskali so, ploskali, sram pa ni

bilo nobenega, rdeči so bili samo tisti, ki so bili v
škrlatovih oblačilih.

Še enkrat »Ljudska tiskarna«.

Nekdo hoče v „Delavcu“ povedati resnico
proti temu, kar je pisal „Naprej“ o občnem zboru
Lj. tisk., na katerem so delavske organizacije zgu-
bile vpliv na to tiskarno. „Delavec“ pravi, da to
ni res in da se to jasno vidi iz sedanje razdelitve
delnic med Soc. tisk. zadrugo in strokovne organi-
zacije. Na občnem zboru samem je pa dr. Korun
izjavil, da je bilo težko vprašanje, kako delnice
spraviti v svet. — O Soc. tisk. zadrugi ne maram
mnogo pisati, ker je „Naprej“ že marsikaj pojasnil,
hočem pa navesti, kako bodo rekrutirali njene čla-
ne in vprašati, če je to socialistično: Strokovne
organizacije bodo predlagale 100 članov, strokovna
komisija bo pa iz teh le 50 imenovala oziroma
vzela za člane, to se pravi, da bo ožji krog Koru-
nove, Uratnikove in Svetkove družbe vzel po svoji
volji 50 takih zadržnikov, ki bodo njim všeč. Ta-
ke organizacije da so socialistične? Sicer pa bodo
še tudi nad temi imele vpliv tiste osebe, ki imajo
ožje stike z bankami in ki se ponajajo s tem, da
bodo preskrbele tiskarno brezobrestno posojilo.

Dalje piše člankar v „Delavcu“, da se priprav-
ljalni odbor Soc. tisk. zadruge ni mogel odločiti za
drugo pot, po kateri naj bi delnice dobile osred-
nje strokovne organizacije same, to pa zato ne,
ker bi potem ne bilo potrebnega znanja in stal-
nosti. Tako torej! Če vodijo razni Koruni, potem
je tu stalnost, če vodijo pa navadni delavci, člani
teh organizacij, po volji vsega članstva teh organi-
zacij, potem pa ni stalnosti! Za dr. Koruna bi je
seveda ne bilo, ampak bila bi za delavstvo, za
skupnost. Tako pa niti ne vemo, če imajo strokov-
ne organizacije sploh kaj delnic, tako da morebiti
sploh nič vpliva več ne bodo imele.

Kakšni delavci da so Svetki, Golouhi, Čobali,
Dražili in Vrhunci, naj pa vprašajo res delavce,
kakšno mnenje imajo o njih. Dalje piše člankar,
da so se ti „delavci“ nekaj naučili in zakaj bi po-
tem ne imeli zaupanja in da bi zastoj pričakovali
socialistične družbe, če ne bi imeli takih delavcev.
Bog nas varuj take družbe! Ta bi nikakor ne bila
socialistična, ampak koruzna in vodena, kakor ka-
že to že sedanja mariborska in ljubljanska občin-
ska frakcija, ki se oklepata ko klóp svojih korit in
se zato družita zdaj z eno, zdaj z drugo meščan-
sko stranko, kakor jima pač bolje kaže, da sta le
pri jaslih.

Člankar piše dalje, da je „Naprejeva gonja
proti duševnim delavcem“ (katera gonja?) nekaj so-
cializma nevrednega, in vprašuje, če pozna „Na-
prej“ Marksa in Engelsa. Jaz mislim, da toliko že,
kakor predsednik strokovne komisije, ki je izjavil,
da Marksa niti čital ni. Marks gotovo ni bil socia-
listični far, da bi se držal reka: „Ne glej me, kaj
delam, ampak poslušaj me, kaj govorim“. Enako
tudi Engels ne. Kdor je čital njih dela in razna
pisma za časa Marksovega pregnanstva v Londonu
ob razbitju prve Internacionalne in ob pojavu anar-
histično sindikalne struje, je lahko razvidel, da se
ni nikoli zavzemal za kompromise z raznimi me-
ščanskimi strankami, kakor delajo tisti „duševni de-
lavci“, ki so in ki še kompromisirajo, ki so bili na
enotnofrontarskih listih in bi še radi bili. Marks je
pa zapisal: „Rešitev delavstva je le delo delavstva
samega“, ne pa v kompromisih z buržujskimi stran-
kami. Zato je verjetno, da člankar Marksa in En-
gelsa tako malo pozna, prihodnjič naj po nemarnem
ne imenuje več njih imena!

Piše pa tudi proti koncu, da je s tem že po-
vedana vsa resnica o Ljudski tiskarni in da ne
bodo o tej nič več pisali, pa naj piše, kar kdo
hoče, (to, ker se boje javnosti in resnice!). Da se
pri Ljudski tiskarni ni storilo nič drugega, samo
sklepi Strokovne komisije in celo okrožnih zaupni-
kov, zato da je, kar je pisal „Naprej“, pri Strokov-
ni komisiji izzvalo opravičeno ogorčenje.

Torej gospodje, kaj je pri vas najvišji in naj-
kompetentnejši forum? V strokovnem in političnem

pokretu mislim jaz, da kongres, tega pa niste vprašali v tako važnem vprašanju za oboji pokret, kakor je Socialistična tiskovna zadruga. Strah vas je bilo, ker ste spoznali iz strokovnih konferenc v Celju in Prevaljah, kako da misli delavstvo. Take gospodarske organizacije se morajo osnovati, če hočejo nositi socialistično ime, na širših temeljih, kakor je predsedstvo Strokovne komisije, če si hočejo obdržati življenje in stalnost; če ne, so pa že ob njih porodu mrtvo dete, kakor je morda že sedanja Socialistična tiskovna zadruga, ker ne bo imelo delavstvo pri njej nobenega direktnega vpliva in interesa.

Karl Kisovec.

Revolucionar Jezus in 122. §.

Jezus je bil revolucionar prve vrste. Seveda ne tako, kakor pobožni kapitalisti radi lažejo o revolucionarjih, da pomeni revolucija samo kri in vislice in požige! Take vrste revolucionarji so bili katoliški kralji in cesarji; in pobožni papeži in škofje so jim pridno blagoslovljali morilno orožje in orodje. Pa ne samo takrat, ko so hoteli z ognjem in mečem „pokristjaniti“ ves svet, ampak še tudi pred par leti so blagoslovljali prokletstvo vojne in molili za zmago tistih avstrijskih cesarjev, ki jih zdaj — iz strahu pred drugimi — proklinjajo. In vsega tega niso delali zato, ker so Jezusov nauk napačno razumeli, ampak zato, ker so služili kapitalizmu, zlatemu telefu, in imeli od tega lepe, čeprav umazane, posvetne dobičke. Vse, kar je Jezus govoril o pismarjih in farizejih, vse velja doslovno tudi o teh duhovnikih, z edino razliko, da so oni Jezusa sovražili in umorili, ti pa pravijo, da delajo z Jezusom in v njegovem imenu.

Take vrste revolucionarjev Jezus ni bil! „Vtakni meč v nožnico!“ je zaukazal in se dosledno po tem tudi sam ravnal. Če je hotel zmagati z resnico, ni smel rabiti nasilja. Zato je pa bil tem odločnejši napram samemu sebi. Tudi njega je izkušal izkušnjavec, zlato tele, tudi pred njim je stal kapitalizem in ga vabil: vse to ti dam, če poklekneš pred mene in me moliš. To ne pomeni, kakor klerikalci razlagajo, da je bil sam rogati hudič pred Jezusom, ampak to so bile lastne hude misli v trenutku obupa nad človeško družbo. Ko je Jezus videl, kako težko je živeti v skaženi družbi, kako malo pomaga njegov zgled, kako se vsi izobraženci valjajo pred zlatim telefom, čeprav se imenujejo velike duhovne, in kako vsa nezavedna množica brez glave sledi za njimi, ker ne zna sama misliti — takrat se je tudi njega polastila misel, ki gloda v marsikaterem: Kaj če bi pustil vse skupaj in začel živeti tako, kakor žive drugi? Zdaj moram trpeti pomanjkanje, potem bom pa kot veliki duhoven imel vsega v izobilju. Zdaj me ne poslušajo, potem bodo pa drveli za mano o vseh praznikih itd. Z lahkoto si bom nabral bogastva in z bogastvom bom morebiti lahko več pomagal ljudstvu, nego mu pa morem pomagati z besedo in zgledom. Itd. Take hude misli so rojile tudi po Jezusovi glavi in te misli je ovila orientalska poezija v obliko hudičevih izkušnjav. Naši klerikalci to dobro razumejo, ampak boje se povedati. Če bi se ljudstvo namreč ne balo več pravega, živega, rogatega hudiča, ampak bi vedelo, da je hudič vsaka slaba misel v nas samih, potem bi to ljudstvo več premišljevalo in se bolj balo svojih hudih misli, na drugi strani pa bi tudi spoznalo, da ima take hude misli tudi vsak cerkveni in posvetni „maziljenec božji“ in bi tem maziljencem zaupalo vse manj, nego jim danes. Konec bi bilo tiste vere, ki je pravzaprav samo bera, konec bi bilo tistih praznih vrač, ki jemljejo delavnemu človeku težko prislužene vinarije in jih devljejo na kup, iz katerega žive lenuhi v škrlatnih oblačilih. Konec bi bilo „Hudiča“ in z njim vred tudi konec kapitalizma, pred katerim ni hotel poklekni revolucionar Jezus, ampak je vztrajal, čeprav „ni imel kam položiti trudno glavo“.

Revolucionar je bil, ker se ni pokoril laži, čeprav je imel telesno škodo od tega. Revolucionar je bil, ker je zahteval dejanja in se ni zadovoljil z besedami, čeprav bi bile zložene v še tako lepe fraze in posvečene od Mojzesovih namestnikov. Vse stare navade je opustil, če je spoznal, da ga pohujšujejo in vseh komodnosti se je otesel, če je spoznal, da so škodljive. In ker je uvidel, da bogatini ne morejo postati pravi otroci božji, ker jih ima bogastvo preveč trdo priklenjene h kraljestvu hudiča, zato si je svoje pomočnike in spremljevalce izbral preproste moše iz ljudstva, da z njimi ustanovi nov družabni red, v katerem bo vse pravično razdeljeno po delu.

Bogati niso hoteli razumeti Jezusovega nauka, zato so ga dali križati, umreti na križu, ki je takrat pomenil prav tako sramotno smrt, kakor dandanes vislice. Preprostim ljudem so pa branili držati se Jezusovega nauka in stoletja so minula, predno je ta nauk zmagal. Toda, ko je zmagal, so se ga zopet polastili bogatini in trdili, da samo oni razumejo Jezusove besede, preprosti jih zato ne smejo razlagati po svoje, ampak jih morajo razumeti tako, kakor jim bogati ukažejo. „Bog je ustvaril ene za gospode, druge pa za hlapce — gospodje naj čitajo in ukazujejo, hlapci naj pa delajo in ubogajo“. Tak nauk so naredili iz Jezusovega nauka, ki je učil, da so vsi ljudje enaki! In da bi se preprosti ljudje tudi potem, ko so se naučili čitati, ne „pohujšali“, zato so jim prepovedali čitati in razlagati Jezusove besede, prepovedali čitati Sv. pismo. Vsa reformacija in njeni strašni boji — pomislite samo na tridesetletno vojno! — so bili zaradi tega in prote-

stantom, reformatorem, preprostim ljudem, ki so hoteli čitati Sv. pismo v domačem jeziku, se imamo tudi Slovenci zahvaliti, da so izšle prve knjige v slovenskem jeziku, dočim je prej pri nas čital samo tujec! Jezus je govoril preprostim ljudem, ne bogatim in za preproste ljudi, ne za bogatino, a vendar so si morali preprosti ljudje šele izbojevati pravico čitati Sv. pismo. Ko so si izbojevali s sto in stoletnimi boji še tudi toliko enakosti, da so smeli hoditi v šolo, so jim poskusili zabraniti čitanje Sv. pisma s posebnimi paragrafi, tako n. pr. s 122. § kazenskega zakona, po katerem si dobil lahko 5 let ječe in pri veliki „nevarnosti“ za kapitalistične mošnjičke celo 10 let ječe, če so ti dokazali, da si skušal razširjati „krščanstvo nasprotujoče“ nauke! Ta zakon je bil v veljavi do l. 1868., popolnoma odpravljen pa še zdaj ni, še vedno straši 122. § vse tiste, ki se boje biti po krivici preganjeni. „Naprej“ so že dvakrat klicali na odgovor po tem § in morebiti ga bodo še za tale članek tudi klicali, češ da žali Boga. Kakor da bi potreboval Bog res kakšnih farizejev za varstvo svoje časti! Kakšne pojme o Bogu imajo taki ljudje? In še zdaj po svetovni vojni, ko je že zdavnaj minila slava „apostolskega cesarja“, ki je s tem zakonom branil sebe in svoj tron, ne pa Boga, še zdaj se nismo otesili teh avstrijskih zakonov, zato ker nam kapitalistične vlade dajejo iz srbskih samo tiste, ki so jim všeč, svobodo srbske ustave nam pa jemljejo z nadaljno veljavnostjo avstrijskih paragrafov.

Revolucionarni nauk Jezusov je zelo lahko razumljiv. Vi delavci, ki vam je namenjen, ga čitajte in se ga držite in kmalu pride tisto božje kraljestvo na svet, v katerem ne bo jedel, kdor ne bo delal.

Kakor se niste dali zapeljati dr. Korunu, ki vas je hotel „zediniti“ s kapitalisti, tako se ne dajte zapeljati klerikalcem, ki vas hočejo zediniti s srbskimi kapitalisti in združiti vse krščanske frazarske sekte v eno samo „krščansko“ vero, ki bi zopet prepovedovala zajemati iz čistih bogatih virov pri Jezusu — revolucionarju. Mislite sami, vaša pamet in vaša vest vam bodi vodnik, pa prav nič ne glejte na desno in levo, kje je večina. Če pojdete po pravi poti, pojdite po tisti, po kateri pojde delavstvo vsega sveta, ki se povsod vrača k sebi, ki začenja povsod govoriti preproste besede „da, da in ne ne“ brez olupševanj in zakrivanj, ker ve, da le na ta način doseže svojo pravico: Kdor ne dela, naj ne je!

Razno.

O rudarski stavki pišejo vsi časopisi vsaj navidezno simpatično, klerikalci in radikalci se posebno kosajo, da pokažejo rudarjem svojo ljubezen, edino „Jutro“ je tako predrzno, da piše odkrito proti rudarjem in poroča tako, kakor da bi stavke že ne bilo več...

Klerikalci pojdejo v vlado. Radikalci se slabo godi posebno zdaj, ko so jih še tudi zadnji Turki zapustili, zato obljublja klerikalci kar 4 ministrstva! Ker bo pri tem na vseh straneh mnogo korit, so klerikalci pozabili na vse, tudi na edino zveličavno vero, in pojdejo radikalce vleči iz blata, svoje neumne volilce pa vanj tlačiti.

Če bodo klerikalci in radikalci skupaj vladali, potem pridejo lahko skupaj vprašat rudarje, ali jim smejo pomagati. Za neklerikalne in neradikalne rudarje pa ostanejo shodi tudi še potem prepovedani, dokler se ne spokore.

Sodrugom v Štorah in drugim! Ko je imel „delavec“ — mojster Koren v Štorah svoj na pol javni sestanek, so mu nekateri preprosti delavci izjavili: „Vedno smo za zedinjenje socialističnega delavstva, toda če bodo zraven bogovi kakor Korun, Golouh, Svetek in več takšnih, si bomo že znali pomagati.“ Na „zedinjevalnem“ kongresu 12. avgusta je dr. Korun predsedoval, „odžagani“ Golouh je verificiral mandate — o najinteresnejšem pri tem verificiranju bomo še govorili — Svetek pa je v pesniško navdahnjenem govoru pozdravljal delegate kot svoje tovariše, ducat bogov in polbogov so izvolili v strankino načelstvo, ki bodo vodili — za nos — usodo nezavednega proletariata. Še vedno pa nismo imeli prilike slišati, kako so se temu nasproti izjavili oni delavci iz Štor in drugi, kateri ne marajo služiti posameznim bogovom. Vendar pa smo mnjenja, da bodo pokazali ti proletarci več doslednosti, kakor njihovi dosedanjí zvodniki.

Pijančevanja noče biti koniec. V Pečovniku pri Celju je zaposlen neki penzionist, ki dela s svojim pijančevanjem sramoto in škodo svojim tovarišem. Za danes še imena ne povemo, ker ne maramo, da bi zgubil pokojnino, povemo mu pa čisto odločno, da nismo voljni več trpeti takih pijancev med nami. Če se mu pa zdi njegova penzija tako malovredna, da jo vsak mesec zapije pri Franceljnu, je pa bolje, da država ali kdor mu že daje penzijo, tisti denar kam drugam obrne n. pr. revnim sirotam, ki jih je dovolj v naši občini. Toliko za danes. Prihodnjič pridemo z imenom na dan če to ne bo pomagalo. [Op. ur.: Popolnoma prav! Radi postranskega zaslužka tak pezionist lažje izhaja nego drugi delavci, ki imajo samo golo mezdo, zato se ne briga za razredni boj, ki ga povrhu tudi razumeti ne more. Če je pijanec. S svojim pijančevanjem pa daje tudi kapitalistom orožje proti nam, da se lahko izgovarjajo: „Poglejte delavce, kako pijančujejo, pa pravijo, da premalo zaslužijo!“ Pijanec se pa tudi zaveda, da njegovo delo ni toliko vredno, kakor delo treznega delavca, zato je pripravljen delati daljši čas in škoduje delavcem tudi po tej strani.]

„Radi pomanjkanja dela odpuščen.“ Tako spričevalo je napisal gospod Marn, mestni oskrbnik v Celju, v knjižico nekemu delavcu, ker slučajno ni imel 13. VIII. časa, delati 10 ur, ampak je delal samo 8 ur. Pa tudi odpustil ga je brez vsake odpovedi in 14 dnevne odškodnine. Dotični delavec je nekemu drugemu delavcu poprej javil, da ne bo mogel 13. delati 10 ur, ker mora delati isti dan tudi za hišnega posestnika. Gospodu Marnu je bilo to znano, a vendar tega ni upošteval, ampak je odpustil delavca kakor kakšen kapitalist po § 82. avstrijskega obrtnega reda. Gospod Marn je v zadnjem času tudi ostale delavce, tesarje in zidarje prisiljeval delati 10 ur in to brez plačila odstotkov, ki pristojajo delavcu po zakonu o zaščiti delavcev. Gospod Marn je kršil torej § 81. avstrijskega obrtnega reda glede spričevala in zakon o zaščiti delavcev glede delovnega časa. Vsi delavci, ki delajo pod Marnovo komando, morajo delati 10 ur, delavci pa, ki delajo pod vodstvom inž. Petrija, delajo 8 ur ter imajo nadure za 50% višje plačane. Gospod Marn je penzioniran železničar in je baje socialist organiziran pri Korun - Korenovi pučistovski stranki, bil je že strokovni tajnik in Kristanov vladni komisar boln. blagajn ter Kocmurjev adjutant; gospod inž. Petri pa ni vpisan pri kaki novi „socialni stranki“, a vendar je bolj socialen v dejanju kakor Marn v besedah! Gospod Marn zaposluje baje mestne delavce tudi za pripravljanje drv za svojo privatno potrebo. Če je to res, bi bilo treba vprašati g. župana, kdo plačuje take nadure.

Nekaj za abstinentne. Na neki obmejni postaji med Štajersko in Kranjsko sem videl čisto pod stropom velik lepak, ki v črnih črkah oznanjuje vsem gledalcem da „rakija ubija“. Hvala bogu, tudi tukaj so abstinenti, sem si mislil in se že veselil, da se ne bom nikomur zameril, če bom vztrajal brez pitja alkohola. Lasje so se mi pa začeli jeziti, ko sem brž pod tem lepakom zagledal drug lepak v večji obliki, ki v kričecih barvastih črkah priporoča neke vrste „Cognac“, imena se ne spominjam. Tako torej! Protialkoholna ideja se priporoča, da se potem s še hujšo silo ljudi zavaja v bedo alkoholizma. Da se takšen lopovski mišmaš vrši na naših postajah, je neodpušljivi greh naših postajnih načelnikov in varnostnih organov, kateri nimajo drugega interesa na tem, kakor da delajo pot zatiralcem njihove in narodove zavednosti. Če bo kdaj in če bo kmalu tega konec, je aktualno vprašanje današnje dobe.

„Pekatete“, to je jed! Rad jih je gospod in kmet! So najcenejše, kar se zelo nakuhajo.

Članek „Socialistična orjuna“, ki smo ga objavili 16. avgusta, je našel pri dr. Korunu takle odgovor: „Naprej“ prinaša uvodnik o „socialistični Orjuni“. Iz vsega njegovega pisanja se vidi, da „Naprej“ nima smisla za revolucionarno disciplino, ki nastaja v vrstah naše mladine in za delavsko gibanje ustvarjajočo vrednoto. Pisanje o „socialistični Orjuni“ je seveda nesmiselno, ker UDR nima z Orjuno in njenimi cilji in metodami nič skupnega. Poročilo, da je daroval upravni odbor Ljudske tiskarne Udrženju 15000 Din je neresnično.

Kdo se ne smeje tej revolucionarni disciplini? Videli smo Udarnike na mariborskem zletu, šteli smo jih in našli 22. Kakor moramo priznati, da nam je bila prav vseč uniforma, vendar nismo videli pod njo ničesar, kar naj bi bilo ustvarjajoče, razen če smatramo dr. Koruna, ki je korakal na čelu, za stvaritelja najmodernejših revolucionarnosti, ki jo baje z uspehom uvaja v Strokovno komisijo, Tiskovno zadrugo, Ljudsko tiskarno itd. in ki jo je hotel uvesti tudi v našo strankino organizacijo, pa se mu ni posrečila, zato se ne imenuje revolucija, ampak samo puč. Da je pa zmožen jurist, tega mu nismo nikdar odrekli. Zelo pametno je trditi, da naše poročilo ni resnično in podčrtati pri tem besedo „daroval“. Ljudje, ki hodijo za njim, niso izbirčni in natančni, zato bodo mislili, da je vse poročilo „Napreja“ neresnično. Če bo pa kdo med njimi vendarle toliko pameten in predrzen, da bo vprašal: zakaj lažete, da ni res, ko je pa res, bodo g. jurist rekli, da so „daroval“ podčrtali zato, da se vidi, v čem da tiči neresničnost. Res pametno in vsestransko varno zavarovano.

Torej moramo verjeti, da ni daroval, ampak „plačal“, n. pr.: Račun za nastop v Mariboru 10.000 Din, za pomoč v strokovni komisiji 5.000, skupaj 15.000 Din. Ali pa so še drugačni računi. Ali pa še pridejo, 15.000 Din je pa dano samo a konto. Kdo ve — mi vemo samo toliko, da tudi kapitalistična Orjuna tako dobiva, in da se ji pri tem prav dobro godi, kdor ne verjame, naj si le ogleda inserate v njenem tedniku. Kamor pogledaš, sami inserati, celo na prvi strani, kar je vsekar onikum: eno petino prve strani zavzema članek, štiri petine pa inserati. Pa ne da bi mislili, da je samo prva stran taka, prav na vseh straneh imate inserate. Kdor ta list čita, bi moral dobiti odškodnino, ker se mora računati, da že tak list nič naročnine ne potrebuje, ki ima polovico inseratov, ti plačajo sami vse stroške. Orjuna ima veliko več nego polovico, torej se dobro izplača tistim, ki ta „idealni“ pokret vodijo.

Idealen pa je orjunski pokret tako, da je ves selje. Člani vzdržujejo ves aparat — zlati ovrtniki plačujejo namreč po 1 Din prispevka, tako se Orjuna lahko z uspehom bori na vse strani. Ta borba obstoji v tem, da mečejo razne inženirje in druge temu ali onemu bogu neljube na cesto, potem pa dobe od dveh ali še več strani nagrado v tej ali oni obliki, in strah, ki ga s pravo revolucionarno disciplino razširjajo povsod, jim nabere dobro pla-

čanih inseratov od vseh „prijateljskih“ firm. Nemški velekapital ima pri tem prav lepe dobičke, slovenski in drugonarodni delavci pa stiskajo zobe in — pasove ter čakajo na odrešenje z nebes. Katoliški shodi pri tem zelo uspevajo, čeprav jih Orjuna „pobija“, kakor tudi katoliške volitve prav dobro nesejo, čeprav jih Korunove, Golouhove in druge enotne fronte „uničujejo“.

Če ima Ljudska tiskarna oziroma dr. Korun, Uratnik, Svetek itd. res preveč denarja, naj bi ga bili vtaknili v „Naše zapiske“, ki so jih spravili pod svojo oblast samo zato, da so jih uničili. Istotako so naredili s „Kresom“, ki jim ni bil všeč, ker je preveč vzgajal. Vzgoje se boje ti ljudje, zato skušajo z denarjem in demagogijo uničiti vse, kar vzgaja, podpore pa dajejo za uniforme in druge zunanosti, ki ubijajo duševne vrednote. O tem ima naše delavstvo že precej jasne pojme, čeprav jim jih poskuša mešati „socialistična inteligenca“, ki se v svoji nadutosti primerja z Marksom in Engelsom.

Iz stranke.

Celje. V četrtek, dne 6. sept. se bo vršilo pri Jugoslovanu v Gaberjih ob pol 20. uri člansko zborovanje celjske krajevne organizacije SSJ. Točna udeležba dolžnost.

Videm-Krško. Sestanek SSJ in KDZ se bo vršil v nedeljo 9. t. m. ob 14. uri v gost. g. Fr. Radeja v Stari vasi. Privedite tudi znanec!

Vsodržavni kongres SSJ za 21. 22. in 23. sept. v Beograd je sklican kot I. redni kongres. To je nekako podobno, kakor je bilo s konstituantno, samo da so tej ustavo dovolili vsaj predebatirati, dočim pri socialistih dr. Korun sploh ne mara konstituantne, on hoče kar redni parlament, da bo s svojimi prodanimi markicami preglasoval redne organizacije in dal potem socializem patentirati: kdor ni z njim, ne bo smel govoriti o socializmu... Po skupnem statutu bi se moral zedinjevalni kongres vršiti najpozneje 1. 1922., ker se ni, zato je sprejel skupno ustavo dr. Korun sam in bo proglasil za protustavnega vsakega, kdor se po njegovi ustavi ne bo ravnal.

Čatež pri Brežicah ob Savi. Shod, kateri se je vršil 26. 8. v Čatežu, ni bil baš dobro obiskan, ker tamkajšnji zaupniki premalo čitajo in niso shoda pripravili s plakati. Izgovarjajo se, da niso vedeli, ali je treba plakate kolkovati. Če so ti izgovori resnični, ne vemo, pač pa vemo, če bi zaupniki več čitali, bi več vedeli in tudi to, da so vsi javni shodi vsake pristojbine prosti. Pa ne samo to, da bi več vedeli, temveč tudi svojim soobčanom bi lahko več koristili. — Po shodu se je vršil tudi letni redni občni zbor po 13. točki pravilnika. Na njem so bili izvoljeni sledeči odborniki za krajevno organizacijo v Čatežu: Martin Lorber, Franc Hribar, Jože Ozimič, Andrej Spiler, Jože Gramc, Anton Tomše, Ivan Dvoršek, Franc Urekar, Anton Grdauc, Jože Božiček, Ivan Bošnar, Blaž Gobec. Predsednika si bo odbor volil pri vsakokratni seji. Tajnik je Franc Urekar [Čatež 11], namestnik Ivan Dvoršek [Čatež 53], blagajnik Blaž Gobec [Čatež 8], namestnik Jože Ozimič [Prilpe 14]. Nadzorniki so: Lorber, Gramc, Božiček, namestniki: Bošnar, Hribar. Vsi ti odborniki so voljno prevzeli svoje funkcije in izjavili, da bodo napeli vse sile za razširjenje kraj. org. SSJ in KDZ. Tako bo delo obrodilo sad in mi jim bomo znali v obraz povedati, da je njih beseda, dana na občnem zboru, meso postala. Na občnem zboru so navzoči potem soglasno izjavili, da se strinjajo s programom in pravilnikom SSJ in KDZ za Slovenijo, ki sta bila sprejeta na trboveljskem kongresu 1. 1921. in leta 1922 v Celju. Sprejeli so nadalje sklep okrožnega odbora glede „Zarje“ in „Socialista“.

S tem naznanja obenem okrožni odbor SSJ in KDZ brežiškega okrožja, da je razveljavljen sklep, kateri je bil sklenjen na njegovi zadnji seji, ta sklep namreč, da se člani kraj. org. v Čatežu vpisujejo h krajevni organizaciji v Brežicah. — Okr. odbor.

Okrožni odbor SSJ in KDZ brežiškega okrožja upravnistvu „Zarje“ in „Socialista“: Nobena kraj. organizacija KDZ oz. član teh organizacij v našem okrožju ne bo plačeval naročnine za gori omenjena lista. Če imajo gospodje, kakor dr. Perič, dr. Korun, Golouh, Koren itd., dovolj denarja, naj pomagajo po svoji dolžnosti oficialni stranki, ki izvršuje sklepe naših kongresov, ne pa da sami brez članov postavljajo različne odbore, kajti to je proti našemu programu in pravilniku. Če pa nočejo tega storiti, naj se pred vsem ljudstvom odkrito izrazijo: Mi hočemo biti bogovi pri koritih, vi člani pa morate biti ponižne ovce. Torej mi hočemo delati po kapitalističnem sistemu. — Če nam boste pošiljali še nadalje svoje liste z demagoškim lažisocializmom, jih ne bomo plačevali. — Okrožni odbor SSJ in KDZ za brežiško okrožje.

Vsem krajevnim skupinam brežiškega okrožja. Takozvani zedinjevalci, to so Korunovci in separatisti Golouhovi, razpošiljajo sedaj neki svoj pravilnik in ga vsiljujejo našim organizacijam in zaupnikom. Opozarjamo vse organizacije in zaupnike, naj ta pravilnik kar takoj zavrnejo, ker je tako zveržen, da ni ne miš, ne tič. Značilno je pa to, da so bili leta 1921. na kongresu v Trbovljah vsi ti nezadovoljneži navzoči, ko se je sedanj naš pravilnik sklepal in so tudi vsi glasovali zanj. Seveda sedaj niso več zadovoljni z njim, ker se jim zdi prestrog, ker določa, da o svoji usodi

imajo odločevati delavci sami, ne pa njih voditelji, zato so zveržili ta svoj pravilnik. Torej organizacije in zaupniki, pozor! Ivan Baraga, preds. okrož. odbora.

To opozorilo velja tudi za druga okrožja. Strankin pravilnik SSJ in KDZ za Slovenijo je izšel v brošurici skupno s strankinim programom in stane samo 4 Din. Razširjajte ga! Naroča se pod naslovom: „Naprej“, Krško.

Došli obračuni.

Dozdaj smo objavljali samo število članov organizacij, ki so obračunale. Dne 19. avgusta je pa pokrajinski odbor SSJ in KDZ sklenil objavljati razen štev. članov tudi članske prispevke, ki jih je prejelo tajništvo [70%]. Dozdaj smo prejeli sledeče obračune za julij:

1. Pišce	10 članov	Din 14:—
2. Velenje	30 „	„ 42:—
3. Jesenice	47 „	„ 78:40
4. Trbovlje	122 „	„ 193:—
5. Zabukovca	17 „	„ 30:80
6. Hrastnik I.	42 „	„ 74:20
7. Ljubljana	30 „	„ 72:10
8. Liboje	19 „	„ 35:15
Skupaj	317 članov	Din 539:65

Za maj sta obračunali še sledeči organizaciji: 22. Liboje 23; Hrastnik II. [naknadno za 37 članov, skupno za 89 članov] zadnji izkaz 1106 članov, zdaj skupaj 1166 članov.

Za mesec junij so obračunale še sledeče organizacije: 20. Mežica 81; 21. Liboje 20; 22. Hrastnik II. 55; zadnji izkaz 1036 članov, zdaj skupaj 1192 članov.

Tiskovni sklad.

Zadnji izkaz	Din 12.044:—
s. Mironjenko v Celju	10:—
„ M. Pevec nabral na shodu v Velenju 26. 8.	56:—
„ Janez Ržen Jesenice	13:—
„ Florjan Stanovnik Jesenice	10:—
„ Miha Svetina „	5:—
„ Joža Beguš „	5:—
„ Anton Talar „	5:—
„ Martin Noč „	5:—
„ Ivan Erlah „	5:—
„ Ivan Markizeti „	5:—
„ Anton Zupančič „	5:—
„ Anton Klinar „	5:—
„ Anton Noč „	4:—
„ Z. B. neizrabljene potnine „	15:—
„ Z. B. isto „	10:—
„ V. Požar Brežice	20:—
„ Fr. Sluga Zagorje	10:—
Od 1. I. — 4. IX.	„skupaj Din 12.242:—

Zadolžnice za „Naprej“. Po 50 Din, s. Josip Pastorek iz Ljubljane.

Strokovno gibanje.

Javno vprašanje na nar. poslanca Kremžarja. Dne 21. avgusta se je vršil v Trbovljah javen rudarski shod, sklican po nar. poslancu Kremžarju SLS, na katerem je nam rudarjem ta prav toplo priporočal, naj še malo vztrajamo, pogajanja se bodo v kratkem pričela, ter da se zopet čez teden dni vidimo, da nam bo poročal o uspehih intervencije in pogajanj. Ker je pa do danes že preteklo 14 dni in nam g. poslanec še ni prišel poročat, smo primorani ga pozvati, da nam odgovori potom časopisa: 1. Kdaj nameravate prirediti objavljeni shod v Trbovljah? 2. Kdaj se bodo pogajanja s Trbov. prem. družbo pričela? 3. Koliko je pričakovati od pogajanj uspeha. Na shodu navzoči in prizadeti rudarji.

Okr. strok. komisija v Celju priredi dne 7. in 11. sept. ob 19. uri znanstveni predavanji. Dnevni red: 1. Produktivne zadrage, strok. org. in stavkovna taktika. 2. Alkoholizem je socialno zlo. 3. 20-letnica Pollardovega sistema. Obenem bo vpisovanje za tečaj iz knjigovodstva. Vstop dovoljen le članom strok. organizacije. Tajništvo okr. strok. kom.

Resolucija. Zaupniški zbor strokovnih organizacij v Celju in predkrajih, zbran na svojem plenarnem zboru dne 29. avgusta 1923. v dvorani pri Janžeku v Celju, razpravljajoč o pravilniku „medstrokovnih odborov“ GRSJ objavljenem v strokovnem glasilu „Delavcu“ z dne 9. avgusta 1923, konstatira sledeče: Naše organizacije stoje na demokratski podlagi in imajo vsaka svoja od oblasti potrjena pravila, v katerih je delokrog organizacije natančno določen. Poleg pravil ima vsaka tudi svoj pravilnik, katerega po potrebi članstvo samo spreminja brez vsacega tozadavnega dovoljenja od zgoraj. Uvidevajoč potrebno skupnega pravilnika za vse razredne organizacije, kateri naj določi njih smer in delokrog, predlagamo osnutek pravilnika, katerega naj vzame v pretres prvi prihodnji pokrajinski strokovni kongres, ki se naj vrši v dobi, ki je po pravilniku najkrajša za sklicanje kongresa.

Le na ta način je dana možnost za razširitev in utrditev naših organizacij, če bo članstvo potom svojih izvoljenih delegatov samo sodelovalo pri ustvarjanju skupnega pravilnika, ki je za vse organizacije obvezen. Nikakor pa ne tako, da bi se nam vsilil od zgoraj, ker stojimo na stališču demokracije

in ne diktature. [Op. ur. Načrt pravilnika objavimo danes teden.]

Kapitalistično izigravanje stavb. delavcev v mariborski oblasti. V nedeljo 5. VIII. in ponedeljek 6. VIII. so se vršili shodi stav. delavcev v Celju, 6. VIII. pa v Mariboru. Na shodih je bilo poročano, da je zveza industrijcev zavlačevala pogajanje 3 mesece z raznimi izgovori, mesec dni je pa zavlačevala še inšpekcija dela, tako da stavb. delavstvo že nad 4 mesece obupano čaka na reguliranje mezd. Sedaj je vzela stvar v roko delavska zbornica, katera je pogajanje razpisala za vsakega podjetnika posebe. Ob času, ko smo prejeli prvo poročilo, nam je pa organizacija stav. delavcev poslala še drugo poročilo, iz katerega je razvidno, kako podjetniki izrabljajo delavce. Celjski stavbenik g. Konrad Golgranc je 6. VIII., ko bi se moralo vršiti pogajanje, poslal zastopniku del. zbornice pismo [brez podpisa, ker ga je bilo najbrže sram podpisati se], v katerem izjavlja v imenu vseh podjetnikov, da se ne mara pogajati, in se sklicuje na to, da je mero dajen le Gradbeni odsek Zveze industrijcev. In res nobeden od gospodov ni prišel na pogajanja. Isto kakor celjski mojstri, so napravili tudi mariborski, samo s to razliko, da so se v Mariboru štirje gospodje udeležili pogajanj, a v Celju samo eden. Spretno so se vsi skrili za centralistično organizacijo Zveze industrijcev, češ, da so zahteve sicer upravičene, a vendar brez Zveze industrijcev ne morejo nič skleniti, ker so v nji organizirani. In tako je ostalo delavstvo stavbinske stroke brez povišanja plač. Ali razumete to, delavci, ki ste po krivdi kapitalističnih eksponentov gg. Golgrancev in Julijev Glaserjev v Mariboru ostali na tako sramoten način brez pogodbe? Ali ne vidite, da vas ti gospodje bojkotirajo? Ali razumete sedaj, kako so kapitalisti dobro organizirani? Ali ne bi kazalo, da bi noben razredno zaveden zidar pri takih delavskih sovražnikih dela ne sprejel? Ali veste, da je Golgranc največji vzgojitelj vajencev in pomočnikov, ki jih izrablja v svoji krščanski ljubezni do skrajnosti? Ali razumete, da je Golgranc največji krivec vsega zla pri stavbinski stroki v Celju? Sodrugi zidarji v celjskem okrožju se opozarjajo na to početje g. Golgranca, opozarjajo se nadalje tisti zidarji, ki so pri Golgrancu zaposleni, da so pri škandalu, ki se godi nad ostalim delavstvom, soodgovorni. V kratkem se bo vršil zopet shod stav. delavcev, na katerem se bomo o stvari pogovorili. Stavb. delavci v Celju.

Višek kapitalističnega nasilstva. Na pogajanja, ki jih je izsilila „Unija stavb. del. v Celju“ so prišli tudi zastopniki klerik. in nar. socialistov, četudi zastopajo le nekaj ljubljanskih backov. Znani podjetniki: celjski Golgranc (SLS), ljublj. Ravnik (JDS) in nemški mariborski Glaser so izostali, najbrž iz sramu. Zastopnik gradb. odseka Zveze industr. g. Golija je vsilil po nalogu kapitala protizakonit diktat v obliki nekakšne kolekt. pogodbe. O tem bo „Unija“ še nadalje govorila. Njeni zastopniki so še pred podpisom pogodbe vložili pismen protest na Zvezo industrijcev radi takšnega terorja, ki pomeni, da stavbinci ne bi imeli odpovednega roka. Na shodu 2. sept. je delavstvo ta protest odobrilo ter za Celje zahtevalo proglas bojkota trdki K. Golgranc. Čim dobi „Unija“ podobna poročila tudi od drugod, bo o tem sklepala ter bojkot proglasila v „Delavcu“.

Shod stavb. stroke se bo vršil dne 6. sept. v Mariboru.

Iz krogov konsumskih nastavljenecv nam pišejo: Uslužbenci konsumnega društva za Slovenijo moramo z veseljem in vnemo delati za procvit naših zadrug. Zato uživamo najrazličnejše dobrrote, med katerimi je najvažnejša ta, da so se nam lanskega avgusta zadnjič zvišale plače; a sedaj po preteku celega leta, ko so vse življenske potrebščine čez 50% dražje, se slavno načelstvo niti zmeni ne za nas. Zvedeli smo, da je namenilo majhen povišek le nekaterim — drugim nič. Strokovna organizacija posreduje in bo mogoče tudi kaj dosegla — če se še nje voditelji ne obrnejo na stran bogov, ki le odlašajo in ukazujejo v kapitalističnem pravcu socialistični zadrugi.

[Op. uredn.: Opozarjamo na članek „Konflikt zwischen Genossenschaft und Gewerkschaft“ zadnjega „Vorwärtsa“.

Ne jezi se, da tvoje ni objavljeno! Samo tednik imamo, prostora ni. Misli na tiskovni sklad!

Železnica se podraži s 15. septembrom za več ko 100%. Tako poroča zadnji čas časopisje. Zato, sodrugi, porabite še sedaj priliko cenejše vožnje in pohitite na okrožni zlet D. T. E. 9. sept. v prijazni Šoštanj. Pišite takoj po zletne izkaznice, ki stanejo samo 50 p ena. Z njo si pridobite pravico do znižane vstopnine in polovične vožnje po južni železnici. Pišite na Zletni odbor D. T. E. v Šoštanj.

Južna železnica.

Obratno ravnateljstvo Južne železnice je 13. avgusta izdalo na vse načelnike postaj in kurilnic okrožnico oziroma ukaz sledeče vsebine:

Vsem uslužbencem in delavcem, ki so stavkali 3. avgusta 1923., odtegnite v računskih dokazilih za mesec oktober [naprej] oziroma september [nazaj] in za delavce za računsko dobo od 26. 7. — 25. 8. 1923. za zgoraj navedeni dan alikvotni del vseh službenih prejemkov [plača, dnina, mezda, draginj-

ske in razne druge doklade. Te odbitke izvršite na ta način, da vpišete v pristojnih rubrikah za en dan zmanjšano vsoto s kratko pripombo „stavka“. Održi za pokojninski sklad, boln. blagajno itd. ostanejo nespremenjeni. Za pravilno zaračunanje so gg. načelniki osebno in materielno odgovorni.

Ravn. Juž. Šega.

Torej ta famozna družba, kateri gara sestrano in raztrgano uradništvo, uslužbenstvo in delavstvo, ima pogum zaradi 24 ur, v katerih so razcapani uniformirani sužnji protestirali proti današnjemu krivičnemu sistemu, za ta dan odbijati jim vse prejeme! Radovedni smo, kako si bodo gospodje razdelili te vsote in v kakšen fond da pojdejo. Pa ne, gospodje, da bi jih mogoče porabili za nagrade kakim stavkokazom? Pri nas je vse mogoče. Še eno vprašanje: Sedaj smo militarizirani, to je pod vojaško disciplino. Zakaj pa nam, gospodje, ne daste tudi hrane kakor vojakom? Kako pridemo do tega, če moramo dvema gospodarjema služiti, da smo le po enem „plačani“. drugi pa zahteva od nas le slepo pokorščino v prid zlatemu teletu kapitalizma? Navada je bila in tudi zakonito je, če se ljudje vpokličejo na orožne vaje, da jih tudi preživljajo kakor vojake, ne oziraje se na to, če imajo kaj plače ali ne. [Sedaj je militarizacija sicer že odpravljena, člančič pa vseeno priobčujemo. Op. ur.]

O vsem tem bi bilo na pristojnem mestu lahko govoriti, če bi bilo železničarstvo in delavstvo složno. Danes nas lahko na cesto mečejo, ker je bilo delavstvo o volitvah tako zapeljano, da je šlo razkropljeno v boj za buržujske in demagoške stranke. Z istim dnem si je spletlo bič, kateri danes po vsem delavstvu pada, najbolj pa ga občuti železničarska para.

Slepec - železničar, odpri oči, ne bodi politično slep, ker tvoja rešitev je le v razredni in nekompromisarski stranki!

Železničar, ki to ve.

Op. ur. Neverjetno, toda resnično je, da smo prejeli ta dopis od železničarja, ki ni organiziran nikjer. Dobro je napisal in dokazal s tem, da to res ve, toda nam se zdi, da tudi drugi železničarji to vedo. A kaj pomagajo, če vedo, če pa ne izvajajo posledic? Ne v besedah in mislih, tudi ne v dobrih in pametnih dopisih, v vsem tem ni in ne bo rešitve, rešitev je v delu, v organiziranem delu. Če vidiš, da je rešitev le v razredni in nekompromisarski stranki, zakaj še nisi njen član? Ali tudi ti čakaš, naj „najprej drugi vstopijo“? Ali pa nimas tistih borih par dinarjev za članrino? Res ne?

Torej misliš, da jih bodo imeli tisti, ki imajo več dohodkov? Ej, dragi železničar, vemo, da nimaš denarja za vino, pa vendar si ga svojo četrtinko ne moreš odreči. Kadar boš o delavskem tisku in o organizaciji tako mislil, o strokovni in politični ter izobraževalni, in jo boš plačeval, čeprav nimaš takrat bodo take okrožnice nemogoče.

Dopisi.

Velenje. Dne 26. t. m. se je vršil tukaj shod krajevnih pol. org. Velenje in Škale. Ker bi bilo obširno navajati vse govore raznih sodrugov, povemo le najvažnejše. Nesramna laž je, kar opisujeta „Zarja“ in „Socialist“, da je predsednik velenjske organizacije pozdravil kongres v imenu velenjskega proletariata. Sodr. Spindel, ki je bil navzoč na shodu, je sam izjavil da se je sicer udeležil kongresa kot gost, ni pa ničesar govoril v imenu velenjskega proletariata. Sodr. iz Šoštanja Birtošek je izjavil, da je podpisal Tekaucu izjavo, ker mu je ta izjavil, da pomeni ta kongres zedinjenje z neodvisnimi. Čudno se nam zdi, da si upajo pisati takšne nesramne laži magnati okrog „Socialista“ in „Zarje“ v liste, katere potem pošiljajo sodrugom, ki znajo misliti s svojimi možgani. „Zarjo“ in „Socialista“ nam le pridno pošiljajte. Seveda plačal ne bo nobeden, kdor ve, kakšen pomen imata lista. Čudno je, da so „Zarjani“ obrnili svoj plašč. Najbrž se čutijo klerikalci dovolj močne ter jim bodo pri prih. obč. volitvah pokazali figo. Da ne bodo zginiti s površja zemlje, jim je pa potrebna močna „soc.“ organizacija, kjer bodo odločevali ravnatelji konsumov, boln. blagajn, raznih „socialističnih“ tiskarn in nekateri bivši poslanci. Ti so „zmožni“. Ti, umazan ročni delavec si pa zato tukaj, da delaš, kupuješ v konsumu, plačaš svoje prispevke, kajti ti si nezmožen. „Socialistova“ 2. številka poroča, da se „Socialist“ z „Naprejem“ ne bo mnogo bavil in ga bo pustil v miru umirati. Mi pa pravimo, da se bomo s „Socialistom“ in „Zarjo“ mnogo bavili, ker imamo namreč to napako, da vsako stvar zapišemo. Tisti tam imajo poleg nekaterih poštenih sodrugov večino takih, ki imajo precej masla na glavi. Tri leta so nas „učili“, kako se morajo org. voditi, danes so pa pokazali, da so se lagali. Danes imajo na jeziku samo; Brnot, Brrrnot, čeprav dobro vedo, da se takozvani Bernot niti en dan ne bi vzdržal, če bi ne stale za njim organizacije. Nam so pridigovali, da zaradi oseb ne smemo zapuščati organizacije, sami so pa zaradi ene osebe uskočili iz nje. Pred volitvami so odobrvali Bernotovo taktiko,

nekaj mesecev pozneje so vse zavržli. Najbolj čudno je pa to, da delavstvo drvi za takimi voditelji. Seveda je naravno, da gre vse tja, kjer je denar. Če bo jutri gospod Koren rekel, „ta stranka je zanič, gremo k Culukafrom!“ bodo pa tudi drveli za njim. Povemo še to: Nobeden Koren, Bernot ali Korun ne bo naredil reda, dokler se ročno delavstvo ne bo brigalo za politiko in organizacije. — Na shodu smo nabrali 56 Din, da podaljšamo „Napreju“ življenje. Kraj. pol. org. Velenje & Škale.

Celje. Delavsko podporno društvo in gostilna Wilson. V Celju je bilo pred leti neko „Delavsko podporno društvo“, ki je imelo v svojih pravih tudi gostilniško obrt. Članov tega društva ni več in vendar — gostilna je še, v hiši g. Nevatha, zidarskega mojstra v Celju. Predsednik društva je pa član Zveze industrijev g. Ivan Rebec, seveda samo na papirju. Vse to podpira nar. socialist g. Gobec, zavarovalni agent in obč. odbornik v Celju. Čudimo se, da okrajno glavarstvo še te gostilniške obrti ni razveljavilo. Sicer pa bomo o stvari še spregovorili.

Iz Velenja. Glasilo osebnih dobičkarjev „Zarja“ bahato poroča, da je dosegel kongres 12. avg. t. l. v Celju zelo lepe uspehe. Kar se tiče poročila o velenjskem delegatu, da je izjavil solidarnost in soglasje naše organizacije s sklepi kongresa, dajemo mi člani na znanje, da je to samo v toliko resnično, v kolikor je tisti delegat dezertir in si je brez izjave članov na lastno pest dovolil zastopati kraj. org. SSJ v Velenju. Čisto natančno razvidimo iz poročila, da se je kongresa udeležilo 31 delegatov s 40 glasovi — prav gotovo pa je, da so vsi ti gospodje zastopali vsak sebe [ali pa sebi enake, op. ur.], kar je storil tudi velenjski delegat. Zopet so se zbrali generali in njihovi priveski ter si ustvarili nov začasen načrt za bodoče — razdiralno — delo v novi stranki — na papirju — SSJ. Nekoliko jih pa vleče še vedno Geschäfts-Verein. Patriotje do 40, nas Velenjčanov ne boste za nos. [Op. ur. Ta dopis smo prejeli še pred izdajanjem zadnjega „Ljudskega glasu“ pa zanj nismo imeli več prostora, zato ga priobčujemo danes skupno z drugim dopisom.]

Celje. Mož pretepal svojo ženo. Pretekli teden je čevljar Ivan Šmerc v Gaberjih pretepal svojo ženo Tilčko, da je padla v nezavest in je morala ležati teden dni radi bolečin. Baje je na ono uho oglušila, po obrazu se ji pa še poznajo udarci. Gaberčani dobro poznajo tega moža, ki je bil še nedavno zagrizen in pobožen klerikalec. Ob izbruhu Korenove revolucije je bil pa eden prvih za pobiranje podpisov.

Prekajevalca eden do dva starejša, popolnoma izurjena, sprejme »Konzervna tovarna na Vrhniki«.

Išče se 30 - 40 dobrih zidarjev za večjo stavbo. Zglasiti se je pri: Centralnem tajništvu Unije stavb. delavcev v Celju.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ.
Odgovorni urednik I. Pirc.
Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.

IVAN ŠUMER
TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM V
ŠOŠTANJU, GLAVNI TRG,
priporoča svojo zalogo manufakture,
špecerije in galanterije.
NIZKE CENE! SOLIDNA POSTREŽBA!

Josip Rajšter,
parna pekarna
== v Šoštanju, ==
priporoča vedno svež in dober kruh.

Ivan Jax in sin
Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.
Šivalni stroji. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867.
Vezanje poučuje brezplačno.
Pisalni stroji „Adler“
Ceniki zastonj in franko.
Kolesa iz prvih tovarn
in motorete za prvo kolo:
DÜRRKOP, STYRIA, WAFFENRAD.
= Začasno znižane cene! =
10-letna garancija!

Žika
je najboljši in najbolj zdravi nadomestek za pravo kavo. Zahtevajte jo pri svojem trgovcu:
Pražarna „Žika“ d. z. o. z.
Ljubljana — Rož. dol.

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČISKANSKA ULICA ŠTEV. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.
TISKOVINE
ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE
LETNE ZAKLJUČKE
NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.
Stereotipija
Litografija

And. Jakil tovarna kož in čevljev d. d.
Prodajalna LJUBLJANA, Poljanska cesta šte. 13.
Bogato skladišče moških, ženskih in otroških čevljev iz telečjega boksa v vseh barvah, govedjega boksa in rjave kravine.
Solidno delo!
Nizke cene!

Ljubljanska kreditna banka
CENTRALA: LJUBLJANA — Dunajska cesta.
Delniška glavnica: Din. 25.000.000.
Skupne rezerve: nad Din. 20.000.000.
Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.
Brzajavni naslov: Banka Ljubljana.
Tel. šte. 261, 415, 502, 503 in 504.
Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.